

MØTEREFERAT

Fra : Karmøy kommune
Til : Bedrifter på Husøy og nærliggende velforeninger.
Sted : Kommunestyresalen, Rådhuset, Kopervik
Dato : 19.02.2020
Kl. : 18:00- 20:00

Representanter fra kommunen: Ordfører Jarle Nilsen, Rådmann Vibeke Vikse Johnsen, Kommunalsjef teknisk Eiliv Staalesen, Kommuneoverlege Katrine Marie Haga Nesse og Miljørådgiver Pernille Iden

Bedrifter til stede: Karmsund Protein, BioMar Karmøy, Pelagia Karmsund Fiskemel, Karmsund Bulk Terminal og Karmsund havn.

Referent : Pernille Iden

MØTEREFERAT FRA BEBOERMØTE 19.02.2020

19. 02.2020 ble det holdt et beboermøte mellom virksomhetene på Husøy og beboere som opplever ulemper som følge av næringsvirksomheten. Dette er det tredje møtet kommunen arrangerer. Kommunen vil fortsette å invitere til slike møter, så lenge det er behov for dialogmøter mellom beboere og bedrifter. Kommunen er ikke forpliktet til å holde denne type møtepunkter, men velger å gjøre dette for å bidra til en større forståelse for utfordringene.

Spørsmålene er omgjort til overskrifter. Referatet inneholder følgende:

Hvilken myndighet har ansvar for hva på Husøy?	2
Avaldsnes – Kulturminner og utsyn til Husøy	4
Områdeplan - mulighet for luktgrense i kommuneplan	4
Utsetting av kommunestyre for å vedta ny plan for Husøy	4
Status for hvilke tiltak som er gjort hos virksomhetene, og under planlegging.....	4
Kommunikasjon fra bedriftene	6
Utslippstillatelser	6
Endring i utslippstillatelsen.....	6

Støy på Snik/Vormedal	7
Prøvetaking av flyktig nitrogen	7
Lysforurensning fra båt	8
Kostholdsrestriksjoner i Karmsundet	8
Kartlegging av naturmangfold i forbindelse med utbygging	8

Hvilken myndighet har ansvar for hva på Husøy?

Karmøy kommune

Karmøy kommune har ansvar etter forurensningsloven, folkehelseloven, smittevernloven og plan- og bygningsloven.

I forurensningsloven har kommunen en akutt beredskapsplikt. Denne følges opp av brann og redning, og av sektor for samferdsel og utemiljø. Karmøy kommune har også forurensningsmyndighet ovenfor virksomheter som ikke har forurensningstillatelse fra Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Kommunen har etter forurensningsloven virkemidler til å behandle saker som omhandler forsøpling, avløp og akutt forurensning. Kommunen kan kreve erstatning av utgifter i forbindelse med aksjonering mot akutt forurensning.

Folkehelseloven gir kommunen plikt til å følge opp miljøfaktorer som kan medføre en helseulempe. Her har kommunen mulighet til å kreve stans av virksomheter med helseskadelig drift, og pålegge en helsekonsekvensutredning.

Kommunen har mulighet til å følge opp skadedyr etter smittevernloven. Her har kommunen stor mulighet til å pålegge bekjempelse.

Plan- og bygningsloven gir føringer for hvordan kommunens arealer skal benyttes, og er i stor grad politisk styrt.

Haugaland brann og redning IKS

Brann og redning skal følge opp brannvernloven. Dette vil si aksjonere mot akutte hendelser av farlige stoffer. Akutthendelse er noe som skjer der og då, hvor brannvesenet skal begrense spredning og skade. Når hendelsen ikke lenger er akutt skal kommunal beredskap ta over.

Nivået for akutt beredskap:

- Nivå 1 – Skadevolder aksjonerer
- Nivå 2 – Kommunen aksjonerer (ofte representert med brannvesenet). Hendelsen er for stor til at skadevolder klarer å håndtere den.
- Nivå 3 - IUA aksjonerer – hendelsen involverer flere kommuner, eller er større enn det kommunen klarer alene. IUA har ofte mer utstyr for å håndtere større hendelser. For vår region er Karmsund havn sekretariat.

- Nivå 4 – Staten, ved kystverket, aksjonerer. Store aksjoner.

Det er alltid skadevolder som har økonomisk ansvar. Kommunen kan få refundert sine utgifter fra skadevolder. Brannvesenet må få refundert sine utgifter gjennom kommunen.

Karmsund havn

Karmsund havn har myndighet etter havne- og farvannsloven, med formål om å sikre sikkerhet og fremkommelighet i farleden. Karmsund Havn er også en aktør på Husøy, og har ansvar for egen drift av sitt havneområde.

Fylkesmannen i Rogaland

Fylkesmannen har myndighet over forurensningsloven, og da særlig med tanke på § 11 som omhandler tillatelser til å forurense. En tillatelse inkluderer blant annet generelle krav, spesielle krav og grenseverdier for utslipp til sjø og luft. Bedriftene skal rapportere inn til Fylkesmannen 1. mars hvert år, og de fører tilsyn ca. hvert 3 år.

Ved brudd på tillatelsen har fylkesmannen mulighet til å gi tvangsmulkt. Dette følger vanlig av forvaltningslov, med varsel om retting og mulkt ved mangel på retting innen angitt frist eller ved gjentagende hendelse. Det er ikke mulighet for å gi "bot" for noe som har skjedd

Sjøfartsdirektoratet

Sjøfartsdirektoratet forvalter skipssikkerhetsloven. De har i år et miljøfokus når de er på inspeksjon. Generelt så aksepteres ikke utslipp til sjø. Forurensningsansvaret er delt med kystverket, hvor kystverket har den akutte beredskapen.

Sjøfartsdirektoratet har vurdert utslipp av fisk og fiskerester fra fiskebåt til å være lovlig, såfremt fangsten ikke er fra annet fartøy eller ved retur fra landbasert anlegg.

Forbudet med utslipp til sjø er gitt i §§31 og 33 i skipssikkerhetsloven, Forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger, og MARPOL Vedlegg I – VI (som omhandler alle typer utslipp)

Politiet

Politiet behandler saker etter straffeloven. Straffeloven stiller høye krav til bevisføring, noe som gjør at det tar tid å avklare hendelsesforløpet og skyld.

Avaldsnes – Kulturminner og utsyn til Husøy

Avaldsnes er et av de stedene turistene besøker når de er i regionen. Avaldsnes er et viktig kulturminne for Karmøy og Norge. Husøy har vært avsatt i kommuneplanen som næring, og det er en interesse for å bygge ut i dette næringsområde. Det er begrensninger i hva som kan bygges på dette område, og særlig begrensninger på høyde. Høydebegrensningene er satt for å redusere utsyn fra Avaldsnes.

Fylkesmannen har i sin tilbakemelding til ny utbygging sagt at skjerming mot Avaldsnes er et tilstrekkelig avbøtende tiltak.

Områdeplan - mulighet for luktgrense i kommuneplan

I forbindelse med planstrategien ble det gjort en vurdering på at en områdeplan for Husøy vil være sært omfattende, og gå på bekostning av andre planer. Hvis en i hovedsak bare ønsker å sette et øvre tak på lukt kan dette gjøres i kommuneplanen som skal rulleres i denne kommunestyreperioden.

Utsetting av kommunestyre for å vedta ny plan for Husøy

I fjor ble kommunestyret som var før sommeren utsatt for å vedta reguleringsplan for utfylling på Husøy. Det er ikke vanlig at kommunestyremøter blir utsatt. Kommunestyret før sommeren var det siste kommunestyret på lengre tid da det var valg høsten 2019, og første kommunestyremøtet etter valget er et konstituerende møte. Avklaring massedisponering for Rogfast prosjektet var også tidskritisk før sommeren.

Karmsund havn er avhengig av å få masser fra Rogfast prosjektet, og for å kunne by på massene er det nødvendig med godkjent reguleringsplan.

Kommunen stilte strenge krav til konsekvensutredning, helsekonsekvensutredning og miljøoppfølging. SVV har gitt krav om at den nye terminalen ikke kan brukes før Husøyvegen er utbedret. Denne veien imøtekommer ikke dagens behov.

Det er generelt klare regler for høringstid, planprosesser og krav til selve planen. Dette er et lovverk kommunen forholder seg til.

Status for hvilke tiltak som er gjort hos virksomhetene, og under planlegging

Karmsund bulk terminal.

- Innført striktere vindrestriksjoner som blir utarbeidet sammen med kunde, dette skal også oppdateres med restriksjoner på hver retning og stoff vi håndterer
- Installert landstrøms kobling til de skipene som skal ligge over hos oss på nettene og helgene
- Installert automatisk avbryter på lyskastere som er på kaien

- Fjernet lyd alarmer på utstyr
- Innført rutiner under lossing/ lasting og instruksjoner før ankomst (like Biomar sin)
- Prioritert lossinger og lastinger på dagtid
- Hatt flere leverandører på befaring til utbygning av nytt losse/ laste anlegg, tidspunkt på dette er litt vanskelig å oppgi ennå men vi jobber med dette.

Karmsund Protein

- Prosedyrer som omhandler lossing og lasting og vern mot ytre miljø
- Skilting (Som er rettet mot båt) som belyser vern om ytre miljø
- Kamera på kaiområdet
- Visuell inspeksjon/ kontroll ved eget anlegg ved innmeldte klager
- Ny scrubber som øker kapasiteten for luftrensing (Ferdigstilles ila. januar 2020.)
- Ny og høyere skorstein for begge scrubberene (Ferdigstilles ila. januar 2020.)
- CIP-system for vasking/ desinfisering av ny og gammel scrubber.

Pelagia Karmsund Fiskemel

- Avdekket feil på renseanlegg, som er rettet opp i
- Stiller krav til båter. Avbryter lossing ved lekkasje til sjø
- Ombygging av renseanlegg i fjor vinter.
- Beredskapsbåt med lenser (sammen med BioMar)
- Internkontroll – klager sjekkes opp mot egen drift
- Internkontroll - følger opp flyktig nitrogen.
- Tiltak for å hindre at det er dårlig råstoff i bunn av tank.

BioMar Karmøy

- Innskjerping av rutiner for anløpende fartøy med råvareleveranser, med spesifikasjoner på:
  - Lasting
  - Retningslinjer for fylling av kaitrakt og minimalisering av søl til kai og til sjø
  - Støy og kjøring av gravemaskin
  - Informasjon om kameraovervåking
  - Instruks om varsling til BioMar ved hendelser

- Dialog med fartøy etter støyklager angående gravemaskin, her ser rederiet på mulighet for støydemper og bytte av eksosanlegget for bedre støydemper
- Installasjon av vidvinkelkamera på kaitrakt

Kommunikasjon fra bedriftene - Oppsummering av dialogen i møtet

- BioMar mener de har kontroll på utslipp av Lukt. De svarer bare på klager dersom det har vært spesifikke hendelser på deres fabrikk. De har utfordringer med støy. Biomar får ros for å være flinke til å gi tilbakemelding og gjøre tiltak ved henvendelser om støy.
- Beboerne sier at de ikke alltid trenger tilbakemelding. Det at tilbakemeldingen sier "Vi har ikke drift" kan oppleves som negativt.
- Karmsund Protein leser alltid alle klager. Virksomheten ønsker ikke å være en belastning for lokalsamfunnet og gjør det de kan for å redusere sitt utslipp.
- Purenviro som system burde også ha en funksjon for å finne ut hvilken virksomhet som har sannsynligvis lukter, og hvorfor.
- En utfordring er at beboerne melder inn klager, får ikke tilbakemelding, melder inn igjen og det lukter fremdeles. I slike tilfeller oppleves det som at virksomhetene ikke gjør noe.

Utslippstillatelse

Alle virksomheter som skal ha utslipp til luft, sjø eller vann må ha tillatelse fra Fylkesmannen eller Miljødirektoratet. Biomar, Pelagia Karmsund Fiskemel og Karmsund Protein har tillatelse fra Fylkesmannen for sitt utslipp. Utslippstillatelsene til alle virksomheter med utslipp i Karmøy kommune finnes her:

<https://www.norskeutslipp.no/no/Listesider/Virksomheter-med-utslippstillatelse/?SectorID=90&f=11&k=1149>

Endring i utslippstillatelsen

Virksomhetene fikk delvis medhold av Miljødirektoratet. Virksomhetene er gitt et påseansvar, men er ikke juridisk ansvarlig for båtene ved kai eller 300 meter fra kaianløp.

I forbindelse med endring av tillatelsen har virksomhetene tatt kontakt med Norges Sildesalgslag og bedt de om å sende ut informasjon om at det ikke tillates utslipp av fiskerester ved Husøy. Virksomhetene venter tilbakemelding.

Biomar har utarbeidet et skriv som alle båter ved kaptein må signere. Dette skrevet inneholder blant annet informasjon om hvordan unngå forurensning.

Støy på Snik/Vormedal

Det oppleves fremdeles støy på Snik, men det er bedre. Det stilles spørsmål med hvorfor det har vært mer stille nå i vinter enn tidligere. Anløpene til kai er økt med 10 % uten at dette har medført mer støy.

Tiltak som er gjort for å redusere støy:

- Landstrøm på Bulk terminalen
- Redusert støy fra BioMar sine vifter.
- Bulk terminalen har prioritert lossinger og lastinger på dagtid; lossers hos BioMar ved behov for lossing om natten.
- Biomar er i dialog med fartøy etter støyklager angående gravemaskin, her ser rederiet på mulighet for støydemping og bytte av eksosanlegget for bedre støydemping
- Bulkterminalen har fjernet lyd alarmer på utstyr

Karmsund havn vil ha tilbakemelding dersom deres virksomhet medfører støy.

Prøvetaking av flyktig nitrogen

Flyktig nitrogen gir en indikasjon på kvaliteten til råstoffet. I utslippstillatelsen er det krav om at råstoffet skal undersøkes en gang daglig. Hvor hurtig kvaliteten til råstoffet forringes avhenger av hvilket råstoff det er, generelt kan det ligge 2-4 dager. Fylkesmannen har gitt en grense på 100 mg total flyktig nitrogen (TVN) per 100 g råstoff.

Prøvetaking av flyktig nitrogen er en relativ enkel og billig undersøkelse som virksomhetene gjør selv.

I høst manglet Pelagia Karmsund Fiskemel prøvetaking av sitt råstoff. Dette begrunnes med at to av apparatene var ute av drift. De har nå fikset disse og bestilt et nytt. De har også lagt om sine rutiner. Det påpekes at manglende prøvetaking ikke er i henhold til utslippstillatelsen.

I denne bransjen er det en trade-off mellom å starte prosessen tidlig nok for å ha god kvalitet på råstoffet og vente lenge nok til at en har nok råstoff til å få lang nok produksjon. Det kan derfor hende at det første råstoffet en får inn har litt dårlig kvalitet før en starter produksjon fordi en venter på å få kjøpt inn nok før produksjonen starter.

Hvis råstoffet ikke har god nok kvalitet skal Fylkesmannen varsles. De kan da få tillatelse til å produsere selv om råstoffet har høyere enn 100 mg/g TVN som er grensen.

Karmsund protein har ikke avtale med godkjent mottak. De fikk tilbud fra Pelagia Karmsund Fiskemel om å bli med på deres avtale som er med et firma i Danmark.

Lysforurensning fra båt

Dette gjelder et enkelt tilfelle, men legger grunnlaget for hvordan virksomhetene ønsker å besvare slike klager/henvendelser i fremtiden. Virksomhetene vil videreformidle klagen til båt med kontaktinformasjon, slik at båten kan få svare på klagen selv. Hvordan båten velger å svare for seg kan ikke virksomhetene ta ansvar for.

Kostholdsrestriksjoner i Karmsundet

Mattilsynet har gjort en vurdering av Karmsundet i sin helhet i 2005, hvor de anbefaler å ikke spise skjell og krabbe fra Karmsundet grunnet forurensning av PAH og PCB. Utslippene av disse miljøgiftene er redusert de siste 10-20 årene. Kommunen har spurt mattilsynet som de har planer om en ny vurdering av Karmsundet. Mattilsynet svarer at de ikke har tilstrekkelig datagrunnlag til å gjøre nye vurderinger, og dagens kostholdsråd blir stående. De mangler også frie midler til å undersøke grunnen.

Det er ingenting som tilsier at det ikke skal være trygt å bade i Veldevågen.

Kartlegging av naturmangfold i forbindelse med utbygging

I reguleringsplaner, hvor reguleringsformålet ikke samsvarer med kommuneplanen, er det krav til konsekvensutredning. I forbindelse med reguleringsplan for utvidelse av havnen og utfylling av sjø ble det gjort en naturkartlegging av COWI. Karmøys naturforvalter har vurdert sluttresultatet av denne til å være av god kvalitet.